

ברל כצנלסון

על לוחמי ישראל ועל מגיביו

"אין כתפים אחרות להטיל עליהם, אין נב להתחבא מאחוריהם."

י ז פ ר

יזכר עם ישראל את הנשמות הטהורות של בני ובנותיו הנאמנים והאמיצים, אנשי העבודה והשלום, אשר הלכו מאחרי המהפכה והקרפו נפשם על כבוד ישראל ועל אדמת ישראל.

יזכר ישראל וימנעו וינאבל על זיו העלומים והקמדת-הגבורה וקדשת הקצון ומסירות-הנפש אשר נספו במצרכה הקבדה.

אל ישקט ואל ינחם ואל יטוג האבל עד בוא יום בו ישוב ישראל ונאל אדמתו השדודה.

(אור, תר"ם)

1918

עם צאת המתנדבים

(גלוי דעה)

תנועת ההתנדבות לנדודים העברים הנלחמים בעד ארץ-ישראל הקיפה את הרוב של פועלי א"י, ובטרם צאתנו מתוך העבודה, אשר בה קשרנו את חיינו בחבלי אהבה, יסורים ורצון היצירה, אנו רואים צורך לאמר דברים אחרים:

בתנועת ההתנדבות, אשר קמה בעם, רואים אנו חזיון היסטורי עמוק ונאדר, גילוי נמרץ של תשוקת הנאולה, החיה ומתעוררת לחיים חדשים, פועלים ויוצרים, אנו מביעים את הכרתנו העמוקה, כי העבודה של הפועל בתוך הארץ וההתנדבות למלחמה לשם שחרור הארץ - שני גילויים הם של שאיפה אחת חיה, שאיפת הנאולה.

אנו מקוים ומצפים כי תנועת ההתנדבות, אשר בעקבה מוצאים כיום חלק גדול של חברינו מתוך העבודה, מתוך אותה העבודה אשר בה אנו חפצים ומאמינים לבנות את חיינו וחיי העם, רק התחלה היא של תנועת-ההתנדבות כבירה, אשר תכה גלים עמוקים בלב העם לכל פוריו, תעורר בלבבות את רגשות התובה והכבוד ואת תשוקת-הנאולה הלוהטת, ותביא לארצנו חיל מתנדבים עברים לשחרור הארץ, ומחנות עובדים חלוצים לבנין העם העובד.

(תרע"ח)

בעל־פה מתוך ספר, ורק שנות־היה עשויות להולידם. גם שנים אלו, על כל מגרעותיהן – השאירו ללא ספק לחטיבה העברית הלוחמת ירושה ורכוש־אדם, שאין להקל בהן. ואותם הפרטים והיהידות למקצועותיהם, אשר יבואו להתחבר עם גדודינו לאחר נסיון פעולה באזורי החזית, ודאי שיביאו אתם גם ידיעה ונסיון, וגם את הליכוד, שאין תמורה לו, שהוא פרי השתתפות במערכה.

וידעו־נא כולם: לא לרצע חולף ולא להם בלבד נועדו נסיון־החיים וותק־השירות, ידיעה מקצועית וחיסון בקרב, שכבר רכשו ועוד ירכשו. ענפה היא תרבותו הנפשית והטכנית של עם הקם לתחיה, רבות התכונות והסגולות שעליו להנך ולטפח בקרבנו. יקרות הן חוליות המסורת, שדור אחר דור מהשלים ומצרפים לשרשרת הגאולה. כשם שדוגמתם ונסיונם של אנשי הגדוד העברי מימי המלחמה הקודמת היו לנכס יקר בצבורנו; כשם שהמופת והדרך שראשוני „השומר“ הקנו לישוב הארץ־ישראלי היו ליסוד מחנך, שבלעדיו לא היינו יכולים לתאר לעצמנו את דמותו של הישוב בכל שנות בנינו; כך גם כעת, על סף הבאות והגדולות, מול הסכנות לעצם קיומנו הלאומי ונוכח התפקידים הכבירים, עתידים בוני החטיבה העברית ולוחמיה להעניק לעם החוזר לארצו ולנוער, המתחנך על ברכי שאיפת הגאולה, שפע של יכולת, תכונות־אופי וכושר־מעשה, הכרת מילוי התפקיד, דוגמה של דמות אורח־בונה, היודע בשעת צורך גם להתיצב בשער.

החטיבה העברית הלוחמת היא שלב נוסף בסולם העליה של יכולת, של השתרשות ושל עצמאות בו עולה הישוב העברי בארץ; חוליה בשרשרת הארוכה יותר־שראשיתה עם מרד המכבים והמשכה עם הקנאים, בר־כוכבא, מגיני הגטאות, אנשי ההגנה העצמית בגולה, אנשי המשמר בארץ. החטיבה נועדה לשקף בחיי עמנו את השאיפה לאותה חירות, שלא מידי זרים תבוא ולא במחיר דם אחרים תקנה. חרות אשר בחיי עמים אחרים סיגולה לוחמי חרות אמיתיים וטהורים כויליאם איש אורנג' ההולנדי, כושינגטון האמריקאי, כגריבלדי האיטלקי; באלה, ולא בנושאי תעתי־הטרור הפרובוקטיביים, ימצא הסמל לגבורה, לחוש כבוד ולשאיפת הגאולה על עם לוחם, כעמנו שלנו. ובשעה ששליחינו אלה יוצאים לשלב האחרון של אמון הליכוד, האקדמה הבלתי־אמצעית להתיצבותם בחזית, מקננת בלב חרדה אחת – פן ירגישו עצמם בודדים, פן לא תספיק או תתמהמה לבוא התוספת הדרושה להשלמת כוחם, שמהישוב העברי בארץ צריכה לבוא, ואשר אתה תקום חטיבה עברית שלמה – חיה־נושא־את־עצמו מכל בחינה צבאית ולאומית כאחת, מי יתן ויחלוף במהרה כל יסוד לחרדה זו.

והיוצאים ישאו־נא אתם את אחולי ההצלחה; יזכו לשתף את עצמם בגאולת־אחים ובמעשי הצלה וישובו לבנות כאן את חיינו, בית נאמן לפיזורי ישראל.